

Sylabus omylů je seznam 80 tezí, které vydal papež Pius IX. Roku 1864, v tezích rozebírá hlavní bludy, dle jeho názoru v 19. století rozšířené – teze moderních filozofických i ekonomických směrů, které jsou v rozporu s křesťanskou naukou či moderní názory na morálku a chování lidí. Zamítavě reaguje i na dobové zasahování státní moci do církevních záležitostí a ztrátu moci církve ve státě.

Text je sestaven do 10 paragrafů, teze jsou v nich rozděleny tematicky.

K tezím není přidán žádný komentář, tím vyniká jasný distanc církve od nich. Církev tedy odmítá:

- I. Panteismus, naturalismus, absolutní racionalismus
  - panteistické pojetí Boha (Bůh jako příroda, veškerenstvo, Bůh skrytý v člověku) (1)
  - dostatečnost rozumu místo Boha, škodlivý vliv víry (2., 3., 4.)
  - nedokonalost Božího zjevení (5.), nepravdivost Písma (7.)
- II. Zmírněný racionalismus
  - rovnost filozofie a teologie (8.)
  - církev jako překážka pokroku a vědy (9., 12.)
- III. Indiferentismus, Latitudinarismus
  - pravost každého náboženství (15.) a možnost spásy u každého (16.) i protestantismu (18.)
- IV. Socialismus, komunismus, tajné spolky, biblické společnosti, duchovensko-liberální spolky
- V. Bludy o církvi a jejích právech
  - církev má být podřízena státní moci (19., 20.)
  - církev nemá vlastnit majetek (26.)
  - církev se nevymanila ze středověkých zásad (34.)
  - mohou existovat národní církve oddělené od Říma (37.)
  - za rozdělení církve může Řím (38.)
- VI. Bludy o společnosti občanské i samy v sobě i ohledně poměrů jejich k církvi
  - neomezená moc státu (39.), může zrušit smlouvy s církví bez jejího vědomí (43.), smí mluvit do rozhodnutí církevních činitelů (44.)
  - školy mají být vyňaty z církevního vlivu (47.)
  - světská moc má navrhopvat biskupy (50.), odvolávat je (51.), či měnit církevní předpisy (52.)
  - králové stojí nad církví (56.)
  - odluka státu a církve (57.)
- VII. Bludy o mravouce přirozené a křesťanské
  - morálka nad církevními zákony (56.), není třeba, aby lidské zákony byly ve shodě s církví
  - autorita není věc Boží (60.)
  - v zájmu vlastenectví je možná zrada atd. (64.)
- VIII. Bludy o manželství křesťanském
  - shazování posvátnosti manželského svazku (65.)
  - rozlučitelnost manželství (67.)
  - církev nemůže dávat manželství překážky, to je v moci státu (68.)

- sňatek patří před světskou moc (74.)
- IX. Bludy o světském panství Římského papeže
  - má být zrušeno světské panování církve (76.)
- X. Bludy vztahující se k nynějšímu liberalismu
  - křesťanství nemá být nadále nazýváno jediným náboženstvím
  - přistěhovalci mají v katolických zemích vykonávat své náboženství (78.)
  - papež se má smířit s pokrokem a liberalismem (80.)

Text je strohý a jasný, papež jasně ukazuje stanovisko své, potažmo církevní. Sylabem omylů se církev přihlásila k poměrně zpátečnickému postoji k modernímu světu a zakonzervovala, čehož využily protestantské církve ke svému rozvoji v 19. století, kdy katolická církev ztrácí na přitažlivosti. Tento trend byl ještě potvrzen I. Vatikánským koncilem. Obrat nastává až v 2. polovině 20. století II. Vatikánským koncilem, kterým se katolická církev zásadně modernizovala a přizpůsobila moderní realitě.